

El castell de Juvinyà

JOAN SALA > TEXT

SALVADOR COMALAT > FOTOGRAFIA

Sant Joan les Fonts es coneix sobretot per ser una població industrial, però cal no oblidar que dins del teixit urbà té unes construccions medievals remarcables, com el monestir romànic, un pont i un edifici civil que han arribat fins als nostres dies. En aquesta darrera construcció, envoltada per un fossar, i anomenada castell o estada Juvinyà, és on entrarem.

Fa un segle, aproximadament, es van començar els primers estudis de l'edifici i es va poder demostrar que era una casa forta. Gràcies al fet que havia continuat utilitzada fins llavors mateix —era una casa de pagès— el seu estat de conservació era acceptable.

A Juvinyà, nom de la família dels cavallers propietaris, es distingeixen dues parts, que són la torre i la casa. La torre, que originalment podia haver estat exempta, va ser construïda amb carreus de pedra volcànica, com tot l'edifici, i és la part més antiga, del segle XII, construïda directament sobre el basalt. La seva missió primordial era la defensa del territori i del canal d'aigua que entra a la casa, on hi havia un molí. Excavacions fetes en els darrers anys han posat de manifest que la casa adossada a la torre és una obra posterior, probablement del segle XIV, construïda després d'un incendi que va ser el causant de la destrucció d'una d'anterior, feta de pedra i fusta, on vivia la família dels cavallers.

Les parets de la casa toquen al riu, on hi ha una petita resclosa que origina el canal d'aigua, en part excavat a la roca, i que segueix pel seu interior fins a un molí de roda vertical.

L'any 1982, l'Ajuntament de la població va comprar la casa, declarada monument històrico-artístic de caràcter provincial deu anys abans. El 1988 hi començaren les restauracions i, després de diferents fases, finalitzaren el maig de 2003.

La primera planta, o planta noble, on viurien els estadants, és un espai obert, sense murs interiors, on originàriament unes cortines farien de separació d'algunes parts. Les espitlleres que es troben en diversos punts del seu perímetre són dels elements més antics de la casa, que servien per observar els viatgers i poder defensar-se. En aquesta dependència hi ha festejadors, seients col·locats a cada costat de les finestres, també elements originaris, ara situats en un pla superior al terra com a conseqüència d'una primera restauració. Les grans arcades de volta d'aresta són del segle XVIII, i al llarg dels anys es varen trencar per fer-hi plantes intermèdies i altres compartiments que s'han considerat de poc valor i han desaparegut.

A la segona planta, que és la que té menys elements antics, hi hauria les golfes. A la planta baixa hi ha un terra de fusta i ferro ben diferenciat de les restes arqueològiques de l'antic molí. Així mateix s'ha construït un accés interior a la torre amb una escala de ferro que porta al mirador en la part superior, per bé que les naus industrials del voltant no permeten gaudir de la visió original.

Actualment, l'edifici és visitable, i constitueix un centre per interpretar la història, la natura i la vida de Sant Joan les Fonts.

